

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Saimniecisku un nesaimniecisku projektu vērtēšana

Līga Grantiņa

Vadošā eksperte - juriskonsulte

Liga.grantina@cfla.gov.lv

06.09.2022.

Saturs

- Nesaimnieciskie projekti
 - Papildinoša saimnieciska darbība un parastie papildpakalpojumi
- Sporta infrastruktūra
- Kultūras jomas infrastruktūra
- Saimnieciski projekti
 - Sabiedriskie pakalpojumi (VTNP)

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Nesaimnieciska darbība

- ▶ Projektu īsteno pašvaldību, pašvaldību kapitālsabiedrību vai publiski privāto kapitālsabiedrību infrastruktūrā vai infrastruktūras daļā, **kurā netiek veikta saimnieciskā darbība.**
 - ▶ Saimnieciska darbība ir preču vai pakalpojumu piedāvāšana tirgū. Telpu noma ir saimnieciska darbība.
 - ▶ Nesaimnieciska darbība – ja ēku vai ēkas daļu izmanto valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu vai deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildei, t.sk., ja infrastruktūra tiek iznomāta pārvaldes funkciju vai pārvaldes uzdevumu veikšanai.
- ▶ Vērtē ne tikai projekta iesniedzēja, bet arī ēkas/infrastruktūras atbilstību SAM MK noteikumiem
- ▶ Ēkas/infrastruktūras galvenajam izmantojumam ir jābūt nesaimnieciskam (SAM MK not. 30.¹ punkts)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Infrastruktūras daļa, kurā netiek veikta saimnieciskā darbība

Infrastruktūra

Projekta piemērs

20% PSD un PP

80% Valsts pārvaldes
funkcijas un uzdevumi
(nesaimnieciskā darbība)

Infrastruktūras daļa

Projekta piemērs

15% PSD un PP

80% Valsts pārvaldes
funkcijas un uzdevumi
(nesaimnieciskā darbība)

Ārpus projekta

5% cita saimn.
darbība

Infrastruktūras jauda **platības izteiksmē + laika izteiksmē un finanšu izteiksmē**

Papildpakalpojumi = ēdināšanas pakalpojumi (ēdnīcas, kafejnīcas, u.c.)

Papildinoša saimnieciska darbība (PSD)

- ▶ Papildinošā saimnieciskā darbība (PSD) ir saimnieciskā darbība, kas tiek veikta nesaimnieciskai darbībai paredzētajā infrastruktūrā un kas tieši ir saistīta ar infrastruktūras ekspluatāciju un ir nepieciešama vai nesaraucjami saistīta ar infrastruktūras galveno nesaimniecisko izmantojumu.
- ▶ PSD tiek patērēti tie paši resursi, kas paredzēti ēkas pamata darbībai, piemēram, darbaspēks, pamatlīdzekļi u.c.
- ▶ PSD nav daļa no ēkas pamata funkcijas, bet PSD bieži īsteno, lai nodrošinātu infrastruktūras efektīvāku izmantošanu.
- ▶ Katrs gadījums vērtējums individuāli, attiecīgi vienā ēkā konkrēta darbība attiecībā uz ēkas pamata funkciju var tikt uzskatīta par PSD, bet, ja ēkas pamata funkcija būs cita - darbībai var nebūt PSD rakstura.

Parastie papildpakalpojumi (PP)

- ▶ Parastais papildpakalpojums ir saimnieciskā darbība, kas tiek īstenots nesaimnieciskai darbībai paredzētajā infrastruktūrā un kurš parasti neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo šis pakalpojums diez vai piesaistītu citu dalībvalstu klientus un to finansēšana diez vai izraisītu būtisku ietekmi uz pārrobežu ieguldījumiem vai uzņēmējdarbību.
- ▶ Pakalpojumu pamatā izmanto ierobežots lietotāju loks – tie, kas ir tieši saistīti ar konkrētās infrastruktūras darbību – piemēram, iestādes darbinieki, skolēni vai audzēkņi.
- ▶ Atbilstoši 4.2.2. SAM MK noteikumu 48.² punktam par PP uzskata **ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu** jebkura darbības veida infrastruktūrā vai tās daļā, izņemot 4.2.2. SAM MK noteikumu 30.1. un 30.2. apakšpunktā noteiktajiem pakalpojumiem un mērķiem paredzēto infrastruktūru.

Piemēri

- ▶ Pašvaldības ēkā, kurā atrodas pagasta pārvalde, tiek iznomātas telpas bibliotēkai, VSAA, VZD, aptiekai un kafejnīcai.
 - ▶ Kas ir ēkas galvenais izmantojums?
 - ▶ Bibliotēka, VZD un VSAA ir nesaimnieciska darbība.
 - ▶ Kafejnīca ir parastais papildpakalpojums.
 - ▶ Aptieka ir saimnieciska darbība, kas ir izslēdzama no projekta un finansējama no līdzekļiem, par kuriem nav saņemts nekāds valsts atbalsts.
- ▶ Vai pārvaldes funkciju un uzdevumu īstenošanai tiek izmantoti vismaz 80% gada jaudas?

Piemēri

- ▶ Pašvaldības ēkā, kurā atrodas novada dome, telpas tiek iznomātas ģimenes ārstam, pastam un biedrībai.
 - ▶ Kas ir ēkas galvenais izmantojums?
 - ▶ Ģimenes ārsts ir saimnieciska darbība
 - ▶ Pasts ir saimnieciska darbība (turpinās komunikācija ar EK), ir jāizslēdz no projekta
 - ▶ Biedrība, kas neveic saimniecisku darbību
- ▶ Vai pārvaldes funkciju un uzdevumu īstenošanai tiek izmantoti vismaz 80% gada jaudas?

Piemēri

- ▶ Skolā telpas tiek iznomātas ēdnīcai, svešvalodas apmācību organizēšanai, autoskolai un tulku birojam
 - ▶ Kas ir ēkas galvenais izmantojums?
 - ▶ Svešvalodu apmācība ir papildinoša saimnieciska darbība
 - ▶ Autoskola ir papildinoša saimnieciska darbība
 - ▶ Tulku birojs ir saimnieciska darbība, kas ir izslēdzama no projekta un finansējama no līdzekļiem, par kuriem nav saņemts nekāds valsts atbalsts.
 - ▶ Skolas ēdnīca ir parastais papildpakalpojums
- ▶ Vai pārvaldes funkciju un uzdevumu īstenošanai tiek izmantoti vismaz 80% gada jaudas?

Kultūras jomas infrastruktūra

- Saimnieciskā darbība kultūras jomā netiek konstatēta, ja infrastruktūrai ieņēmumi no saimnieciskās darbības **ir mazāki par 50%** no kultūras jomas pakalpojumu sniedzēja gada budžeta konkrētajā infrastruktūrā.
 - Tiek vērtēta kā nesaimnieciska infrastruktūra
- Ja ieņēmumi no saimnieciskās darbības **pārsniedz 50%**, tad jāpierāda, ka nav ietekmes uz konkurenci un sniegtajiem pakalpojumiem **ir izteikti vietējs raksturs:**
 - Pakalpojumu lietotāji ne mazāk kā 85% ir Latvijas iedzīvotāji
 - Valodas, ģeogrāfisku iemeslu dēļ pasākumi ir vietēja rakstura

Sporta infrastruktūra

- ▶ Sporta skolu infrastruktūra tiks vērtēta kā izglītības infrastruktūra.
- ▶ Atbalstāma sporta infrastruktūra, kurai nav ietekmes uz tirdzniecību un ja netiek kropļota konkurence Eiropas Savienības iekšējā tirgū, un sniegtajiem pakalpojumiem ir izteikti vietējs raksturs.
 - ▶ Atbalsts sporta infrastruktūrai, ar kuru pārsvārā apkalpo vietēja mēroga publiku un kura diez vai piesaistītu citu dalībvalstu ieguldījumus vai klientus.
 - ▶ Profesionālo sporta klubu darbība ir saimnieciska.
 - ▶ EK ir atzinusi, ka atbalsts amatieru sporta attīstībai, vai iedzīvotāju aktīva un veselīga dzīvesveida veicināšanai un jauniešu sportam, visticamāk, nesatur komercdarbības atbalsta elementus.

Sabiedriskie pakalpojumi (VTNP)

- ▶ Ūdenssaimniecības vai siltumapgādes pakalpojumiem
- ▶ valsts vai pašvaldības apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem
- ▶ Nav attiecināmi nosacījumi par PSD un PP!
- ▶ Visa saražotā enerģija jāizmanto tikai minēto pakalpojumu sniegšanai (pašpatēriņam).
- ▶ Var iesniegt projekta iesniegumu tikai par VTNP daļu!

Piemēri

- ▶ Pašvaldības kapitālsabiedrība sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus un nodrošina ēku apsaimniekošanu
 - ▶ Ēku apsaimniekošana nav sabiedriskais pakalpojums
- ▶ Pašvaldības poliklīnika
 - ▶ Sniedz valsts vai pašvaldības apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus
 - ▶ Iznomā telpas aptiekai
 - ▶ Iznomā telpas manikīra salonam – nevar iekļaut projektā, tas nav sabiedriskais pakalpojums!

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Paldies!

Līga Grantiņa

Vadošā eksperte - juriskonsulte

Liga.grantina@cfla.gov.lv

06.09.2022.

Rīga